

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den
KOM(2006) XXX

KOMMISSIONENS YTTRANDE

i enlighet med artikel 6.4 andra stycket i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, om Spaniens begäran avseende projektet för att anlägga en ny hamn i Granadilla (Tenerife)

KOMMISSIONENS YTTRANDE

i enlighet med artikel 6.4 andra stycket i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, om Spaniens begäran avseende projektet för att anlägga en ny hamn i Granadilla (Tenerife)

I. DEN RÄTTSLIGA RAMEN

I artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG föreskrivs att alla planer eller projekt som inte direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av ett Natura 2000-område, men som enskilt eller i kombination med andra planer eller projekt kan påverka området på ett betydande sätt, på lämpligt sätt bör bedömas med avseende på konsekvenserna för målsättningen när det gäller bevarandet av området. Med ledning av slutsatserna från bedömningen av konsekvenserna för området och om inte annat följer av punkt 4, får de behöriga nationella myndigheterna godkänna planen eller projektet först efter att ha försäkrat sig om att det berörda området inte kommer att ta skada och, om detta är lämpligt, efter att ha hört allmänhetens åsikt.

Enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG får en plan eller ett projekt genomföras trots en negativ bedömning av konsekvenserna för ett Natura 2000-område, om alternativa lösningar saknas, och om planen eller projektet i fråga måste genomföras av tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär. I sådana fall skall medlemsstaten vidta alla nödvändiga kompensationsåtgärder för att säkerställa att Natura 2000 totalt sett förblir sammanhängande. Medlemsstaten skall underrätta kommissionen om de kompensationsåtgärder som vidtagits. Om det berörda området innehåller en prioriterad livsmiljötyp eller en prioriterad art, och om faktorer som berör människors hälsa, den allmänna säkerheten eller betydelsefulla konsekvenser för miljön inte kan åberopas, kan projektet, efter ett yttrande från kommissionen¹, motiveras av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse.

II. SPANIENS BEGÄRAN

Den 7 januari 2005 mottog kommissionen en begäran från de spanska myndigheterna om ett yttrande enligt artikel 6.4 i habitatdirektivet (92/43/EEG) med åberopande av att alternativa lösningar saknas och att det finns tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse.

Den 17 november 2005 skickade den regionala myndigheten på Kanarieöarna med ansvar för bevarandet av naturen en förklarande anmärkning beträffande ett föreslaget område av gemenskapsintresse ("Sebadales de Güigüi").

¹ I olika språkversioner av artikel 6.4 i habitatdirektivet används olika termer för engelskans "opinion" – på nederländska "advies", på franska "avis", på tyska "Stellungnahme", på spanska "consulta" och på italienska "parere". I den svenska översättningen används "yttrande".

III. PROJEKTET

Det yttrande som begärts av kommissionen avser ett förslag till att anlägga en ny hamn i Granadilla på Tenerife (Kanarieöarna). Det argument som framförts är att hamnen i Santa Cruz är otillräcklig och att en ny anläggning med ökad kapacitet bör byggas för att den förväntade ökningen av sjötrafiken skall kunna sväljas.

Den slutgiltiga planen för Granadilla-projektet är att uppföra en 650 meter lång containerterminal med en yta av 26 hektar, en 200 meter lång kaj för allmänt fraktgods med en intilliggande yta av 5,7 hektar, och en handelshamn på 19,5 hektar för råvaror.

Hamnarbetet innebär att en yttre pir byggs med en längd av 2 557 meter och ett djup av 55 meter, och att en yta av 786 000 kvadratmeter fylls ut med 12 miljoner kubikmeter fyllnadsmaterial.

Den nya hamnen kommer att ha tillgång till ett intilliggande markområde på 12,4 hektar för logistikverksamhet och ett område på 15 hektar för uppförande av en naturgasanläggning.

IV. NATURA 2000

De Natura 2000-områden som omfattas är ”Sebadales del Sur de Tenerife” (ES7020116) och ”Montaña Roja” (ES7020049). Dessa områden har av de spanska myndigheterna utsetts till områden av gemenskapsintresse och ingår i kommissionens beslut av den 28 december 2001 om områden av gemenskapsintresse i den makaronesiska biogeografiska regionen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG.

Området ”Sebadales del Sur de Tenerife” är ett av områdena på Kanarieöarna med livsmiljötypen ”1110 *Sublittoral sandbankar*” (förtecknad i bilaga I till rådets direktiv 92/43/EEG) och med en livsmiljö som krävs för bevarandet av den prioriterade arten **Caretta caretta*² (oäkta karettköldpadda). Området ”Montaña Roja” är ett av områdena med den prioriterade livsmiljötypen ”2130 **Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation* (”gråa sanddyner”).

Dessutom berörs arten *Atractylis preauxiana* (en endemisk växtart på Kanarieöarna) och den prioriterade arten *Caretta caretta*, som ingår i bilagorna II och IV i habitatdirektivet, av projektet.

V. BESKRIVNING OCH BEDÖMNING AV FÖLJDERNA AV HAMNBYGGNINGEN FÖR NATURA 2000-OMRÅDEN

De förväntade följderna av att anlägga den nya hamnen i Granadilla beskrevs i den miljökonsekvensbeskrivning som gjordes av de spanska myndigheterna, och i andra kompletterande studier som skickades till kommissionen under 2003–2005.

Allmänheten blev informerad om ett första projektförslag och dess miljökonsekvensbeskrivning (Spaniens officiella tidning av den 19 januari 2000).

² *Caretta caretta*: EN: loggerhead turtle; FR: tortue de carouane; ES: tortuga boba; DE: Unechte Karettschildkröte.

Deklarationen av miljöpåverkan offentliggjordes den 26 februari 2003. Vissa av synpunkterna och kommentarerna beaktades, och det ursprungliga projektet reviderades (minskades) och ett slutgiltigt projekt fastslogs.

De största miljökonsekvenserna av den nya hamnen kommer att uppstå till följd av en rubbning av det naturliga mönstret där sand flyttas med strömmen och samlas på nya platser. Under naturliga förhållanden flyttas bottensanden nära kusten fortlöpande från nordost till sydväst på grund av de förhärskande vattenströmmarna. Hamnprojektet kommer att bryta detta naturliga flöde av sand, vilket i sin tur kommer att leda till erosion av sjöbotten längre ner längs kusten. De spanska myndigheterna beräknar denna erosion till 0–50 000 kubikmeter per år. Erosionen innebär att livsmiljöerna i de områden av gemenskapsintresse som nämns ovan och som ligger nedströms, "Sebadales del Sur de Tenerife" (ES7020116) och "Montaña Roja" (ES7020049), delvis förstörs.

För att minska de förväntade konsekvenserna av att sandens rörelse störs längs kusten har de spanska myndigheterna föreslagit en lösning för att leda sanden förbi Granadillahamnen i nord-sydlig riktning. Förslaget innebär att all sand som samlas på norra sidan av den nya hamnen flyttas till hamnens södra del med hjälp av pumpar och rörledningar. Vindkraftverk som byggs i området skulle alstra tillräckligt med elektricitet för att driva systemet. Kommissionen anser att de spanska myndigheternas åtagande om en lämpligt dimensionerad sådan pumpanläggning för sanden är en avgörande del i hamnprojektet.

Genom de spanska myndigheternas ministeriella förordning 3777/2005 av den 18 november 2005³ infördes ett ankringsförbud för området av gemenskapsintresse "Sebadales del sur de Tenerife" (SCI ES7020116). Syftet var att dämpa den stora oro som finns över effekterna av fartygens ankare på känsliga livsmiljöer. Därmed skall de negativa effekterna på de sandiga livsmiljötyper som finns inom detta område av gemenskapsintresse, som uppstår av att ankare och ankarkätting rör sig, kunna undvikas. Dessa rörelser skulle leda till att sjöbotten eroderas och livsmiljöerna i området förstörs. I framtiden, när hamnen har tagits i bruk, skulle detta medföra allvarliga störningar.

VI. ALTERNATIVA LÖSNINGAR

Mot bakgrund av studierna av miljöbedömningen, och trots de mildrande åtgärder som myndigheterna planerar, kan man dra slutsatsen att det ändå är troligt att projektet får stor inverkan på viktiga områden och prioriterade arter på det sätt som beskrivs i avsnitt IV. Därför måste myndigheterna göra en bedömning av möjliga alternativ till projektet. De spanska myndigheterna har studerat flera alternativ, bland annat möjligheten att inte utöka hamnkapaciteten alls ("nollalternativet") liksom en ytterligare utbyggnad och utveckling av den befintliga hamnen i Santa Cruz.

Kommissionen har granskat all tillgänglig information om de alternativa lösningarna, även information i samband med klagomål som kommissionen mottagit. Beträffande "nollalternativet" drar kommissionen slutsatsen att befintlig hamninfrastruktur inte kommer att räcka till för att svälja den förväntade ökningen av sjöfarten, och att ytterligare infrastruktur och ökad hamnkapacitet krävs för öns ekonomiska utveckling.

³ Officiella tidningen nr. 289, 3.12.2005.

- När det gäller de alternativ som innebär att den befintliga hamnen i Santa Cruz byggs ut anser kommissionen att de spanska myndigheterna har lagt fram tillräckliga skäl för att dessa alternativ skall kunna förkastas, framför allt på grund av följande:
- En utbyggnad av hamnen skulle få negativa konsekvenser för invånarna i Santa Cruz de Tenerife, både under byggnadsfasen och när den utökade hamnen tas i drift.
- Det finns inte något stenbrott i närheten, vilket skulle skapa problem under byggnationen.
- Det finns inte tillräckligt med mark för en utveckling av den industriella och logistiska infrastrukturen i angränsande områden.
- Obalansen mellan nord och syd med avseende på transportsystemet på ön skulle öka ytterligare.
- Det skulle äventyra planen på att bygga en lagerterminal för naturgas på ön och den diversifiering av energimixen som skulle bli följden för samhället lokalt. Eftersom den nuvarande hamnen ligger nära staden Santa Cruz skulle det inte vara möjligt att bygga en sådan terminal på den befintliga platsen.

Beträffande de möjliga alternativen till Granadilla har kommissionen gjort en bedömning av myndigheternas yttrande om att Granadilla är den enda lämpliga platsen för en ny hamn på Tenerife. Detta yttrande grundas på de olika tekniska överväganden som måste göras när platsen för anläggandet av en ny hamn kartläggs. De omfattar faktorer som t.ex. bottendjupet inne vid land, huruvida det finns ett stenbrott tillräckligt nära den tänkta platsen, tillgången på ledig närliggande mark för godshantering och logistisk verksamhet, lämpliga transportförbindelser med upplandet samt närheten till hamnen för användarna.

Sammanfattningsvis accepterar kommissionen det faktum att det finns ett behov av förbättrad hamninfrastruktur och ökad hamnkapacitet på ön. Kommissionen konstaterar att de spanska myndigheterna har gjort en bedömning av de möjliga alternativen i enlighet med kraven i artikel 6.4 i habitatdirektivet och accepterar, till följd av en egen utvärdering av den information som är tillgänglig, slutsatserna i denna bedömning.

VII. TVINGANDE ORSAKER SOM HAR ETT VÄSENTLIGT ALLMÄNINTRESSE

Trots de uppgifter och de argument som presenterats i ovanstående avsnitt kvarstår det faktum att hamnprojektet i Granadilla förväntas medföra betydande negativa konsekvenser för en prioriterad art och denna arts livsmiljö samt för en prioriterad livsmiljö enligt habitatdirektivet. Eftersom huvudsyftet med projektet inte är att förbättra människors hälsa eller den allmänna säkerheten och det inte heller förväntas få några betydelsefulla konsekvenser för miljön bör motiveringen för projektet bygga på andra ”tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse”. Kommissionen bör således yttra sig mot bakgrund av dessa överväganden (artikel 6.4 i habitatdirektivet).

Kommissionen har analyserat all tillgänglig information. Den har också beaktat råden från oberoende externa organ beträffande de ”tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse” som de spanska myndigheterna har åberopat.

Kommissionen inser att eftersom Tenerife är en ö är den högst beroende av sjöfarten och av en effektiv hamninfrastruktur. Den största hamnen, som i dagsläget är den som ligger i

huvudstaden Santa Cruz, blir emellertid mer och mer överbelastad, framför allt av containertrafiken som förväntas öka avsevärt i omfattning. Den föreslagna hamnen i Granadilla skulle bidra med den kapacitet som behövs för att svälja den framtida ökningen av containerfrakt, torrbulk och allmän fraktfart, och samtidigt avlasta hamnen i Santa Cruz. Den nya hamnen förväntas ge god ekonomisk avkastning och kommer också att ge önskvärd möjlighet att dra till sig internationell containertrafik för omlastning.

Mot bakgrund av slutsatserna i avsnitt VI och med beaktande av övervägandena ovan medger kommissionen att det finns ett konstaterat behov av att öka och utveckla hamncapaciteten i syfte att främja ekonomisk och social utveckling på Tenerife och i regionen däromkring. Kommissionen godtar därför de spanska myndigheternas argument om att det finns tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse som kan motivera genomförandet av detta projekt, på villkor att lämpliga kompensationsåtgärder vidtas.

VIII. FÖRESLAGNA KOMPENSATIONSÅTGÄRDER

För att kompensera för projektets förväntade konsekvenser för den prioriterade arten av gemenskapsintresse *Caretta caretta*, den prioriterade livsmiljötypen ”*Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (”gråa sanddyner”)*” och Natura 2000-områdena ”Sebadales del Sur de Tenerife” och ”Montaña Roja” har ett antal kompensationsåtgärder föreslagits.

A. Allmänt

För att säkerställa att Granadillahamnen anläggs och förvaltas på ett miljövänligt sätt skall en oberoende och permanent stiftelse inrättas innan byggnadsarbetet påbörjas. Denna stiftelses uppgift kommer att bli att övervaka tillståndet och utvecklingstendenserna hos den lokala biologiska mångfalden samt att se till att mildrande åtgärder och kompensationsåtgärder vidtas på ett ordentligt sätt. Myndigheterna har godkänt stadgarna för inrättandet av stiftelsen. Kommissionen noterar de förtydliganden som inkommit från de spanska myndigheterna genom deras skrivelse av den 8 maj 2006. I denna påpekas att stiftelsens stadgar har ändrats för att dess institutionella oberoende skall kunna säkerställas. Framtida eventuella ändringar av stadgarna kommer inte att minska stiftelsens oberoende ställning, dess befogenheter eller dess varaktighet. Kommissionen kommer direkt att underrättas om eventuella ändringar av stadgarna.

B. Aspekter som särskilt rör konsekvenser för arterna och skador på områdena

- i. Konsekvenser för populationer av arten *Atractilys preauxiana*, förtecknad i bilagorna II och IV till rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.
 - Ett nytt område av gemenskapsintresse utses för skydd av de populationer som upptäcks i Granadilla industriområde. Storleken på detta nya område av gemenskapsintresse blir 0,93 hektar. Dessutom föreslås att detta område fungerar som givare för återställande av områdena i söder där dessa delpopulationer har försvunnit (återinförande av arten i området av gemenskapsintresse ”Montaña Roja”).

- ii. Konsekvenser för den naturliga livsmiljötypen av gemenskapsintresse 1110 ”Sublittorala sandbankar” i området av gemenskapsintresse ”Sebadales del Sur”.
 - Två nya områden av gemenskapsintresse med sublittorala sandbankar utses (livsmiljötyp 1110): Antequera (Tenerife), total yta 272,61 hektar och Güi Güi (Gran Canaria), total yta 7 219,74 hektar.
- iii. Konsekvenser för *Caretta caretta*.
 - Konsekvenserna för den prioriterade arten *Caretta caretta* till följd av påverkan på den livsmiljö som krävs för dess bevarande skulle kompenseras genom ovan nämnda åtgärder.
 - Utöver ovan nämnda kompensationsåtgärder skall stiftelsen, i enlighet med artikel 11 i habitatdirektivet, inrätta och genomföra ett program för övervakning av bevarandestatusen hos populationen av denna art på Kanarieöarna. Metoder och slutsatser från Life-projekt B4-3200/97/247 kommer att beaktas av stiftelsen när programmet inrättas.
- iv. Konsekvenser för området av gemenskapsintresse ES7020049 ”Montaña Roja”.
 - Ett projekt för att återställa området av gemenskapsintresse ”Montaña Roja” med syfte att återupprätta en positiv bevarandestatus skall genomföras. Denna åtgärd innebär en höjning av bevarandestatusen och kommer att medföra en avsevärd ökning av den yta som omfattas av livsmiljötypen ”Permanent kustnära sanddyner med örtvegetation (”gråa sanddyner”)” inom området.

*Mot bakgrund av de förväntade konsekvenserna av anläggandet av den nya hamnen i Granadilla för den prioriterade arten *Caretta caretta* och för den prioriterade livsmiljötypen ”Permanent kustnära sanddyner med örtvegetation (”gråa sanddyner”)”, och mot bakgrund av de förväntade resultaten av de planerade kompensationsåtgärder som ingår i det kompensationsåtgärdsprogram som tagits fram av behöriga myndigheter, anser kommissionen att Natura 2000-nätverket på lång sikt inte kommer att påverkas nämnvärt.*

Kommissionen anser att de föreslagna kompensationsåtgärderna som beskrivs i projektet är tillräckliga om de genomförs i rätt tid. Därför måste de kompensationsåtgärder som avses under A., B.i och B.ii slutföras innan byggnadsarbetet påbörjas⁴. Dessutom måste åtgärderna under B.iii och B.iv börja genomföras innan byggnadsarbetet påbörjas, och successivt slutföras enligt en plan som den stiftelse som avses i stycke A. har fastställt.

Kommissionen noterar att de spanska myndigheterna åtar sig att se till att tillräckliga ekonomiska resurser finns tillgängliga för att de mildrande åtgärder och

⁴ I enlighet med bestämmelserna i habitatdirektivet och kommissionens beslut 97/266/EG av den 18 december 1996 om ett formulär för upplysningar om områden som föreslagits som Natura 2000-områden kommer de spanska myndigheterna att till kommissionen sända sitt förslag till de tre nya områden av gemenskapsintresse som avses i B.i och B.ii.

kompensationsåtgärder som avses ovan skall kunna övervakas, genomföras och rapporteras på lämpligt sätt.

Kommissionen uppmanar Spaniens regering att varje år rapportera om projektets genomförande och om resultaten av alla de kompensationsåtgärder som nämns ovan. Den första rapporten kommer att lämnas i slutet av året när hamnarbetena inleds och därefter varje år.

IX. KOMMISSIONENS YTTRANDE

Mot bakgrund av de argument som presenteras ovan anser kommissionen att projektet med den nya hamnen i Granadilla, enligt beskrivningen i de dokument som de spanska myndigheterna lämnat till kommissionen, kan genomföras på grund av tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse, under förutsättning att alla de kompensationsåtgärder som krävs för att se till att Natura 2000-nätverket totalt sett förblir sammanhängande vidtas i god tid, i enlighet med avsnitt VIII.

Beträffande det yttrande som avgetts i detta dokument vill kommissionen framhålla följande:

- Yttrandet gäller enbart det angivna projektet som det beskrivs i de dokument som de spanska myndigheterna har skickat in till kommissionen⁵. Yttrandet kan inte anses vara tillämpligt på någon annan liknande typ av projekt i ett Natura 2000-område.
- Yttrandet förutsätter att resultaten av de övervakningsprogram som är knutna till projektet för Natura 2000 beaktas. Det innebär att dessa resultat vid behov kan leda till korrigeringar av projektupplägget, ytterligare mildrande åtgärder eller kompensationsåtgärder.

⁵ I skrivelsen av den 4 november 2005 (A24-15941) från Spaniens ständiga representation till kommissionen hänvisas till 31 dokument (23+8). I dessa dokument ingår projektbeskrivningen med den slutliga ritningen där de mildrande åtgärderna finns med.